Raadhuisplein 1
7811 AP Emmen
t. 14 0591
f. 0591 377602

Postbus 30001
7800 RA Emmen
e. gemeente@emmen.nl
i. gemeente.emmen.nl

Gemeente Emmen

Aan de raad

team
Account, Beleid Sociaal domein

ons kenmerk	zaaknummer	bijlage	behandeld door	BSN
19163-2023:968123	19163-2023		J. Smale	

datum	telefoon	fax	e-mail
31 januari 2023	14 0591		gemeente@emmen.nl

onderwerp
Wijziging beleidsregels Energietoeslag gemeente Emmen 2023

Aan de raad,

We delen u mede dat wij in onze vergadering van 31 januari 2023 de Beleidsregels 'Energietoeslag gemeente Emmen 2023' gewijzigd hebben vastgesteld.

Inleiding
In onze brief d.d. 29 november 2023 hebben we u op de hoogte gesteld van het feit dat het college op 29 november 2022 de beleidsregels energietoeslag gemeente Emmen 2023 heeft vastgesteld. In deze beleidsregels is opgenomen dat de hoogte van de energietoeslag € 1.300,- bedraagt en ineens wordt uitbetaald. Naar inwoners is eind november gecommuniceerd dat de energietoeslag 2023 vanaf 1 februari 2023 aan te vragen is en dat inwoners met een inkomen tot maximaal 120% van het sociaal minimum die bekend zijn bij de gemeente Emmen, de energietoeslag voor 1 maart 2023 automatisch ontvangen op hun rekening.

Op 28 december heeft het Rijk echter het voorstel van wet tot wijziging van de Participatiewet in verband met het eenmalig categoriaal verstrekken van een energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen in 2023 (hierna het wijzigingsvoorstel) ter advies aangeboden aan de Raad van State. Het advies van de Raad van State is op 23 januari 2023 gepubliceerd. Door de Raad van State wordt onder meer opgemerkt dat het, gelet op de door het kabinet genomen koopkrachtmaatregelen, niet duidelijk is of het noodzakelijk is dat er in 2023 een (volledige) energietoeslag van 1300 euro komt.
De verwachte invoering van de wet is juni 2023. Het ministerie heeft daarbij aangegeven dat niet, zoals in 2022 het geval was, door gemeenten vooruit gelopen mag worden op de wetswijziging. Toen werd formeel duidelijk dat gemeenten de volledige energietoeslag voor 2023 pas mochten verstrekken bij inwerkingtreding van de wetswijziging. Dit is aanleiding geweest voor het college om op 31 januari 2023 de beleidsregels energietoeslag gemeente Emmen 2023 gewijzigd vast te stellen.

Voorafgaand aan de bekendmaking van het wijzigingsvoorstel zijn gemeenten lang in het ongewisse

gelaten over de energietoeslag 2023. Op 20 september 2022 is de kamerbrief 'Aanvullende maatregelen energierekening' gepubliceerd. Hierin staat dat door het kabinet besloten is om ook in 2023 een energietoeslag van € 1300,00 uit te keren aan huishoudens met een laag inkomen. Het kabinet heeft voor deze regeling 1,4 miljard vrijgemaakt voor een generieke tegemoetkoming, via gemeenten uit te betalen in de vorm van categoriale bijzondere bijstand. In de brief staat ook dat gemeenten vooruitlopend hierop de mogelijkheid krijgen om een voorschot van € 500,- energietoeslag 2023 al in 2022 uit te keren. Daarbij werd genoemd dat gemeenten onder de huidige wetgeving de tijd hebben om de toeslag tot 1 juli 2023 uit te keren. De begroting van het gemeentefonds is hierop aangepast. Van de € 1,4 miljard voor 2023 is € 500 miljoen overgeheveld naar 2022. In de kamerbrief werd niet vermeld dat er voor de uitbetaling van de energietoeslag voor 2023 nog een aanpassing van de wet nodig was of zou volgen.

Op 29 november heeft het college besloten om in het jaar 2023, het bedrag van € 1.300,—, net als in 2022, in een keer uit te betalen. Het bedrag van € 3.367.000,--, verkregen bij de decembercirculaire voor de betaling van het voorschot, is middels een raadsbesluit op 22 december 2022 in een reserve energietoeslag 2023 gestort en overgeheveld naar 2023 ten behoeve van besteding in 2023.

Wijziging beleidsregels
De belangrijkste wijziging is dat vanaf 1 februari 2023 huishoudens met een inkomen tot 120% van de toepasselijke bijstandsnorm geen € 1300,-- energietoeslag 2023 ontvangen, maar in aanmerking komen voor een voorschot van € 500,- op de energietoeslag 2023. Het restant energietoeslag, voor zover deze meer bedraagt dan € 500,-- wordt uitgekeerd nadat de wet in werking is getreden.

Wijzigingsvoorstel
Op 28 december 2022 is het wijzigingsvoorstel ter advies aangeboden aan de Raad van State. Het advies van de Raad van State is op 23 januari 2023 gepubliceerd. Door de Raad van State wordt onder meer opgemerkt dat het, gelet op de door het kabinet genomen koopkrachtmaatregelen, niet duidelijk is of het noodzakelijk is dat er in 2023 een (volledige) energietoeslag van 1300 euro komt. De beoogde inwerkingsdatum is juni 2023. Dit brengt risico's met zich mee. De behandeling in de Tweede en Eerste Kamer moet nog plaatsvinden. Er kunnen dus wijzigingen komen zowel inhoudelijk als financieel. Ook wordt in de toelichting op dit wijzigingsvoorstel gesproken over een bedrag van € 800,-- per huishouden in plaats van over € 1300,-. Pas bij de meicirculaire wordt duidelijk welk bedrag voor de energietoeslag wordt gestort in het gemeentefonds. Daarbij is het expliciet gemaakt dat gemeenten dit jaar, in tegenstelling tot het jaar 2022, niet vooruit mogen lopen op de inwerkingtreding van deze wet. De regering stelt zich op het standpunt dat er momenteel voldoende ondersteuning is op het vlak van koopkracht en dat dit de situatie anders maakt dan 2022.

Reactie VNG
VNG heeft de regering laten weten dat gemeenten wel willen kunnen anticiperen op de wet. Veel gemeenten hebben dit immers al gedaan en hebben de uitvoeringsstructuur en personeel uit 2022 behouden voor 2023. In een reactie heeft de regering laten weten dat zij de periode tot aan de datum juni 2023 overkomelijk vindt, omdat er een breed koopkrachtpakket beschikbaar is gekomen in 2023 met name gericht op lage inkomens. Hier valt onder meer te denken aan het prijsplafond energie en de verhoging van het sociaal minimum. Daarbij wijst de regering ook op de voorschotmogelijkheid van € 500,- energietoeslag die nog tot 1 juli 2023 uitgekeerd kan worden.

Conclusie
Dit heeft het college doen besluiten om de beleidsregels energietoeslag gemeente Emmen 2023 gewijzigd vast stellen en gebruik te maken van de mogelijkheid om het voorschot op de energietoeslag 2023 uit te keren per 1 februari 2023. Als de definitieve hoogte van de energietoeslag 2023 duidelijk is, wordt het restant uitbetaald nadat de wetswijziging in werking is getreden. Op deze manier wordt binnen de grenzen van de rechtmatigheid de doelmatigheid van de energietoeslag 2023 het meest recht gedaan. Het college betreurt deze gang van zaken. In de communicatie naar inwoners hierover worden minimaregelingen en het gemeentelijke noodfonds energiekosten onder de aandacht gebracht.

We vertrouwen erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Emmen
de gemeentesecretaris

M. Plantinga-Leenders

de burgemeester

H.F. van Oosterhout